

40 Jaar lief heden

Een vakbondsvrouw in hart en nieren. Mieke Veenstra kan bogen op een geschiedenis bij de vakbond. Vorig jaar was ze veertig jaar in dienst bij de FNV. Haar collega's vierden dit jubileum met de oprichting van het Mieke Veenstra-fonds. De naamgeefster: "Er komt een onderzoek. We willen vrouwen aan het woord laten die belangrijk zijn geweest voor de bond."

Uiteindelijk moet er een boek komen over markante vrouwen uit de geschiedenis van de FNV Dienstenbond en de voorlopers daarvan. Mieke Veenstra doelt op vrouwen van het eerste uur, zoals Co van den Born. Maar er zijn er meer. "Veel leven nu nog."

Het is volgens haar de diepe kern van waaruit je iets doet. Vrouwen zoals zij wilden niet zo serieus genomen worden als hun mannelijke collega's binnen en buiten de bond. Zo wordt ze nog steeds kwaad als ze denkt aan de opmerking van haar kostbaas. Mieke, nog jong en zojuist op kamers, kreeg tijdens een discussie te horen "dat vrouwen dat nooit kunnen bedenken". Een opmerking die haar door de ziel sneed. Van huis uit was ze immers gewend om driftig mee te discussiëren. "Mijn ouders waren daar heel bewust mee bezig."

Mieke en haar tweelingzus stapten in 1936 de wereld binnen in het Groningse Hoogkerk. Op de achtergrond klonk de

fluit van de fabriek. "Ik stam uit de arbeidersklasse."

Door haar ouders en grootouders kwam Mieke al vroeg in contact met de bond. En toen ze op zestienjarige leeftijd als jongste bediende bij een ziekenfonds ging werken in het noorden des lands, bezocht ze al vakbondsvergaderingen. Op haar zeventiende ging ze als tweede typiste bij de NVV werken in Groningen. Haar carrière bij de vakbeweging kreeg later een vervolg in Amsterdam en Utrecht en in 1980 belandde Mieke Veenstra bij de FNV Dienstenbond in Woerden. Inmiddels was ze opgeklommen tot bestuurder en onder meer verantwoordelijk voor de eerste cao voor casnopersoneel. "Ik deed verder automatisering, architectenbureaus, accountantskantoren." Ook de Rode Draad, een belangenvereniging voor hoeren, zat in haar pakket. Maar haar bemoeienis met vrouwenzaken ging veel verder, stamt eigenlijk van de begintijd. Mieke Veenstra: "Toen ik bij de NVV in Groningen zat, kreeg ik de mei-

den van de andere bond aan de telefoon. We besloten dat er bijeenkomsten moesten komen waar we elkaar zouden ontmoeten. Zo zijn in 1956 de eerste vrouwenpraatgroepen ontstaan."

In die periode leerde Mieke Veenstra ook Co van den Born kennen. "Co stimuleerde." Mieke werd steeds actiever, betrok vrouwen bij het vakbondswerk. "Kennisoeverdracht vond ik erg belangrijk."

Uiteindelijk liep haar inspanning om binnen de vakbeweging iets voor vrouwen te doen enigszins spaak op het moment dat haar plan om een vrouwensecretaris aan te stellen getorpedeerd werd. Toen de bond uiteindelijk overstag ging er er alsnog een vrouwensecretaris werd aangesteld, werd Mieke niet betrokken bij dit alles. "Het vrouwenwerk werd me in 1977 afgenomen en dat deed pijn." Ondanks de teleurstelling bleef Mieke zich inzetten voor vrouwen. En dat wil ze ook blijven doen. "Ik werk vanaf april nog slechts

drie dagen per week, maar de Rode Draad blijft in mijn pakket."

Mieke is verder benoemd tot adviseur van het naar haar genoemde fonds. "Een complete verrassing", noemt ze het nieuwbakken fonds. "Het is me aangeboden." Vorig jaar kreeg Mieke tijdens haar jubileumfeestje een eerste financiële bijdrage voor het fonds. Uiteindelijk is er zeker zo'n 10.000 gulden nodig om het initiatief te laten slagen. De rest van het geld moet nog bijeen geschaapt worden. Leden van de bond kunnen een gift doen. Bedrijven en instellingen ook. Alles is welkom: legaten, schenkingen, stortingen. Het boek waar het geld voor bedoeld is moet uiterlijk februari 1995 verschijnen. Mieke Veenstra gaat dan met de vut.

Het moet geen geschiedkundig boek worden, maar de inhoud moet wel historisch juist zijn. "Kloppen met de werkelijkheid.", zegt Mieke Veenstra. Het bestuur van het fonds gaat binnenkort op zoek naar een auteur om het "wilde

plan" ten uitvoer te brengen. "Het moet een goed verhaal worden", stelt Mieke. "Vrouwenwerk blijft nodig. Maar het uiteindelijke doel is toch dat vrouwen integreren. Inmiddels is er sprake van een forse toename van het aantal vrouwelijke leden bij de FNV Dienstenbond. De instroom is omhoog gegaan van 14 procent toen, naar 41 procent nu."

Voor Mieke Veenstra is "haar fonds" een bekroning van al het werk dat ze verzet heeft. "Als je volhoudt, bereik je dingen. Vrouwen hebben de kracht. Vooral als ze het samen doen." Het historisch getinte boek is zeker toekomstgericht. Nieuwe vrouwen kunnen er door gemotiveerd worden en dat blijft hard nodig.

WENDY BRAANKIE